Søker

Institusjonsopplysninger

Institusjonsnavn	Bergen Offentlige Bibliotek
Postadresse	Strømgaten 6
Postnummer	5015
Poststed	Bergen
Kontonummer	52 100 539 187
Institusjonens leder	
Fornavn	Leikny Haga
Etternavn	Indergaard
Telefon	55 568 501
E-post	leikny.indergaard@bergen.kommune.no
Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei
Kontaktperson	
Fornavn	Sverre Helge
Etternavn	Bolstad
Telefon	92 066 683
E-post	sverre.bolstad@bergen.kommune.no

Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype	Innsatsområder
Innsatsområder	• Nye samarbeidsformer • FNs bærekraftsmål og bibliotek • Åpen forskning og bibliotek

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel	Bærekraftslaben - samarbeid, skaping og kunnskapsformidling for fremtiden
Mål	Biblioteket har som folkeopplyser og kunnskapsformidler mulighet til å være en essensiell endringsagent i tilknytning til FNs bærekraftsmål. Bibliotekenes bidrag til samfunnet med å nå målene er særlig tydelig på områder som handler om livslang læring, tilgang til informasjon og kunnskap, og sosial inkludering. Gjennom samarbeid og kunnskap- og ferdighetsformidling skal vi skape endringer i folks valg og vaner, og synligjøre biblioteket som et bærekraftig valg for fremtiden.Prosjektet har tre mål: 1. Øke innbyggernes kunnskap om bærekraftsmålene, og sammen med ansatte, innbyggere og relevante organisasjoner gå fra kunnskap til ferdigheter gjennom skaping- og læringsaktiviteter i bærekraftslaben. 2. Tilgjengeligjøre og formidle kilder, kunnskap og forskning på bærekraftsmålene, i samarbeid med Universitetsbiblioteket i Bergen. 3. Synliggjøre bibliotekets samfunnsrolle i å bidra til å nå målene, og vise innbyggerne at ved å bruke bibliotekets tjenester tar de selv et bærekraftig valg.

Prosjektbeskrivelse

Bibliotekets virke er basert på ideer om deling, tillit, likhet, gjenbruk og medskaping. Dette kobler biblioteket direkte til Brundtland-kommisjonens definisjon på bærekraft som «et konglomerat av sosiale, miljømessige og økonomiske faktorer.»

I samarbeid med relevante aktører, skal vi gjøre målene til en konkret del av hverdagen til befolkningen, og synligjøre at det å bruke biblioteket er et bærekraftig valg. I tillegg skal Bergen Offentlige Bibliotek ta bærekraftige valg for egen virksomhet. Bibliotekene har lang tradisjon for å fremme sosial bærekraft i form av delingskultur, sosial inkludering, likestilling og livslang læring. Bibliotekets demokratiske verdier og velfunderte brobyggerfunksjon både lokalt, nasjonalt og

internasjonalt, gjør det til en viktig brikke i arbeidet med å nå FNs mål for 2030.

I prosjektet vil vi bruke metoder for ferdighetsformidling som i liten grad er prøvd ut i andre biblioteker. Samarbeids- og utviklingstiltak mellom folkebibliotek og universitetsbibliotek har et stort potensial for å bidra til fakta og kunnskap i arbeidet med folkeopplysning. Generasjonsmøter, og «gjenbruk» av ansattes, og samarbeidspartneres kompetanse, skal gi oss erfaringer som kan gjøre oss som organisasjon mer bærekraftig. Målene i prosjektet er forankret i Bergen kommunes temaplan for bibliotek 2022-31 som er under utarbeiding, Biblioteksloven, UNESCO Manifest om folkebibliotek, Nasjonal bibliotekstrategi og FNs bærekraftsmål.

Delmål 1: Skaping og læring for bæring
Det økologiske håndavtrykket er et uttrykk for de positive handlingene våre i forhold til å jobbe for en bærekraftig utvikling og et bærekraftig samfunn. Slike handlinger kan være kan være positive for både sosiale, økonomiske og miljø- messige forhold. Hvordan kan biblioteket øke innbyggerne i Bergen sitt økologiske håndavtrykk? I prosjektet vil vi utvikle et bærekrafts-laboratorium ved Hovedbiblioteket med satellitter i bydelene. Verkstedsbaserte skape- og læringsaktiviter skal gjøre målene om til noe håndfast en kan jobbe med fysisk, snakke om, og se og ta på. BOB er i gang med ombygging av hovedbiblioteket, og skal utforme en etasje dedikert til læring. Vi skal bruke bærekraftsmålene som fundament for utvikling av læringslaben. Prosjekt vil gi oss erfaringer og kunnskap om hvordan vi kan utvikle nye bibliotekstjenester basert på bærekraftsmålene.
I samarbeid med FN-sambandet, kunnskapsorganisasjoner, ungdomskoler og pensjonistforeninger, og ved å bruke skaping, utrykk og dialog som verktøy i bærekraftslabben, vil bærekraft bli noe en gjør sammen, til det beste for menneskene, byen og planeten. Målene skal initierer og organisere sosiale prosesser knyttet til kunnskapsdeling og kulturformidling gjennom læringsaktiviteter i verkstedsform. I arbeidet med aktivitetene vil vi tilstrebe å gå fra kunnskaper til ferdigheter hos deltagerne. Se fremdriftplan for aktiviter.

Delmål 2: Bærekraftforskning for alle
I denne delen av prosjektet skal vi jobbe med biblioteket som arena for formidling, tilgjengeliggjøring og innsikt med utgangspunkt i forskning på FNs bærekraftsmål. Folkebiblioteket er et sted for offentlige samtaler og debatt, og er en velfungerende demokratisk institusjon som jobber for ytringsfrihet og demokrati. Vi vil sammen med Universitetsbiblioteket (UB) ved Universitetet i Bergen utforske mulighetene for å samarbeide om å formidle prosjektet “Bærekraftforskning for alle” til byens befolkning, et prosjekt som har som mål å samle vitenskapelige publikasjoner knyttet til FNs Bærekraftsmål og tilgjengeliggjøre dem for allmennheten i en gjenfinningstjeneste.
For at vi skal nå FNs Bærekraftsmål må befolkningen har god tilgang til kvalitetssikret informasjon og kunnskap om bærekraftsmålene. Universitetet på sin side har tilgang til grundig og god forskning på feltet, men har utfordringer med å nå bredt ut i befolkningen. Folkebibliotekene derimot, er en åpen og tilgjengelig institusjon som når alle lag i samfunnet, men som mangler tilgang til kunnskap som UiB besitter.
I kraft av sin kunnskap om formidling og arrangement, samt en god tilgang på publikum, skal Bergen Off. Bibliotek utforske ulike modeller for formidling, levendegjøring og tilgjengeliggjøring av de

vitenskapelige publikasjonene UB har samlet i sin gjenfiningstjeneste. For at forskningen skal nå ut til befolkningen må vi skape oppmerksomhet rundt publikasjonene. Dette skal vi gjøre gjennom å invitere forskere, skribenter og andre eksperter på bærekraftsmålene til å holde foredrag, kurs, gjennomføre samtaler og debatter for å belyse de ulike aspektene ved bærekraftsmålene. Fundamentene for alle disse arrangementene er gjenfinningstjenesten til UB. Prosjektet skal se på hvilke synergieffekter som oppstår når et universitetsbibliotek og folkebibliotek samarbeider. Se fremdriftplan for aktiviter.

Delmål 3: Biblioteket som et bærekraftig valg
I denne delen av prosjektet skal vi kommunisere og synliggjøre hvorfor det å bruke biblioteket er å ta et bærekraftig valg, og hvorfor du, ved å bruke biblioteket, bidrar til at verden når bærekraftsmålene innen 2030. På denne måte ønsker vi også å nå ikke-brukerene og få flere til å bruke biblioteket. På mange måter kan en si at bibliotekene bidrar til de 17 målene allerede nå, men språket, kunnskapen, metoder, partnerskap og strategisk planlegging i relasjon til bærekraftsmålene må etableres og utvikles, slik at vi ser sammenhengen med bibliotekets arbeid og målene, og at dette blir synlig for samfunn og innbyggere.

Biblioteket er et viktig ledd i en bærekraftig kulturproduksjon, der vi f. eks inngår i et kretsløp som en viktig aktør innen bokbransjen og litterær produksjon. At selve forretningsmodellen vår med utlån av bøker og medier er en sirkulær økonomi og delingsøkonomi, og innbyggerne kan redusere sitt eget fotavtrykk ved å bruke bibliotekets tjenester.

For å være en troverdig avsender av budskapet må biblioteket selv være åpent og transparent om arbeidet med bærekraft i egen virksomhet. Prosjektet vil gjøre opp status for bibliotekets tiltak, og fortette å sette søkelys på dette, slik vi f. eks har gjort i materialvalg og gjenbruk ved oppretting av nye bydelsbibliotek. I Nasjonal bibliotekstrategi (2020-2023) heter det at bibliotekene må gjennomføre utslippsreduserende tiltak, og at de bør stå frem som bærekraftige organisasjoner i valg av løsninger for blant annet avfallshåndtering, engangsplast og klimaeffektive bygningsløsninger. Dette vil prosjektet bidra til, og synliggjøre, og vurdere ulike tiltak som f.eks Miljøfyrtårnseritfisering for biblitotek.

Aktiviteter og leveranser i denne delen av prosjektet skal synliggjøre hva biblioteket gjør, og kan gjøre, for å bidra til sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Hovedbudskapet er at ved å velge å bruke bibliotekets tjenester tar du et bærekraftig valg.

Markedsføring- og informasjonsmateriale som fysiske plakater, digitale utstillinger, kortfilm, visualiseringer, grafisk profiler og informasjon som utformes i prosjektet, skal kunne gjenbrukes av alle andre bibliotek som ønsker det. Dette er et felles løft for synlighet av biblioteket som et bærekraftig valg. Overføringsverdien vil være høy, siden alle bibliotek nå står i samme situasjon, med krav om å gjøre noe - vi trenger å bli aktiv og synlig som en viktig bidragsyter for at vi sammen skal nå målene. Se fremdriftplan for aktiviter.

Framdriftsplan

Prosjektet er	Toårig

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Delmål 1, leveranse 1: Bærekraftssamtaler - Samtaler/dialoger mellom elever ved ungdomsskoler og seniorer, med bærekraft og fremtiden som tema. Noen samtaler/introduksjoner vil f.eks inngå i en podcastserie med bærekraft som tema, produsert av ungdomsskoleelever, som skal brukes på barneskoletrinnene i formidling av et utvalg av Bærekraftsbibliotekets bøker. Planlegge og gjennomføre bærekraftskafeer, etter modell fra Språkkafeer, tema er konkretisering og levendegjøring av stort og smått knyttet til målene.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	19.09.2022
Til dato	01.06.2024

Beskrivelse	Delmål 1, leveranse 2: Utvikling av bærekraftslaben – Utvikle lab for bærekraft i underetasjen på Hovedbiblioteket med satelitter ut til filialer, VIlvite og utadrettetet lokasjoner/pop-up. Utvikle og tilby verksteder for ferdighetsformidling der vi jobber fysisk med bærekraftsmålene. Deltagerne skaper, utvikler, modellerer, utforsker, reparerer og lærer. Ta i bruk både ansattes og innbyggernes mangfoldige og uformelle kompetanse i utvikling og gjennomføring av læringsaktivitetene (sying, reparasjon osv., fiske, håndtverk). Ferdigheter fra en annen tid eller en annen kultur tas fram, og vurderes som løsning på utfordringer. Utforske konsepter som «læringssirkler», etter modell fra boksirkler. Utforske “incidental learning”-metodikk, hvor vi setter bærekraftssaktiviteter inn i nye/eksisterende aktiviter, og får en merverdi av læring i aktiviteten. Som del av laben, brukes verktøystraller som mobile skaperverksteder og utadrettet ambulerende læringsvirksomhet, for å være til stede der bergenseren er med aktivitetene.

Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.09.2022
Til dato	01.06.2024
Beskrivelse	Delmål 1, leveranse 3: Kurs, foredrag og veiledning om bærekraftig gründer- og forretningsvirksomhet for åpen innovasjon i samarbeid med Etablerersenteret på Vestlandet.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	31.10.2022
Til dato	01.09.2024
Beskrivelse	Delmål 2, leveranse 1: Digital og fysisk veiledning i ressurser, og formidling av digitale ressurser via nettsider og sosiale media. Kurs i UB sin portal for bibliotekarer og publikum. Utforske ulike måter å veilede i bruk av kildene knyttet til bærekraftsmålene. Biblioteket skal aktivt tilgjengeliggjøre litteratur (bøker/arikler/tidsskrifter) om miljøspørsmål i tråd med https://www.miljofyrtarn.no/sok-sertifiseringskriterier
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.09.2022
Til dato	31.05.2023
Beskrivelse	Delmål 2, leveranse 2: Samarbeid med kunnskapsformidlere fra akademia om arrangement om bærekraft med streaming / podcast. Samarbeid med UiB sin konferanse for bærekraft - https://www.uib.no/en/sdgconference, og UiB Global
Aktivitetsperiode	

Fra dato	01.09.2022
Til dato	01.06.2024
Beskrivelse	Delmål 2, leveranse 3: Podcastserie om de 17 bærekraftsmålene i samarbeid med UiB og andre kunnskapsorganisasjoner
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.01.2023
Til dato	01.09.2024
Beskrivelse	Delmål 3, leveranse 1: Utvikle visuell profil og innhold i kommunkasjonskampanje. Bærekraftsmålene skal være synlige i Bærekraftslabben og læringsrommene, og vi skal aktivt bruke utstillingsmuligheter i bibliotek for å få fram miljøbudskap og bærekraftsmål i samarbeid med lag og institusjoner (i tråd med kriterier for Miljøfyrtårn for Bibliotek) og ved design på møbler/vegger/utstyr. Informasjon om målene, aktiviteten og sammenhengen mellom målene, bibliotek og handlinger i hverdagen til innbyggerne skal være synlig på informasjonsskjermer og digitale flater i biblioteket, og i digitale kanaler på nett. Filmatisk uttrykk skal sette biblioteket inn i en bærekraftskontekst og synliggjøre bibliotekets bidrag i å nå målene, og bidra til å opplyse om bruk av bibliotek som et bærekraftig valg for innbyggerne.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.09.2022
Til dato	01.09.2024

Beskrivelse	Delmål 3, leveranse 2: Utvikle infografics og visualisering av statistikk og data som skal synliggjøre sammenhenger, valg og avtrykk, se https://www.kirjastot.fi/sites/default/files/content/kirjasto_infograafit_1021_EN.pdf for eksempel
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.01.2023
Til dato	01.09.2024

Beskrivelse	Delmål 3, leveranse 3: Prosjektet vil utvikle et Best Practice Kit til bruk i andre biblioteker. Kiten vil innholde tips og triks for hvordan samarbeid med relevante aktører, valg av verktøy og metoder for læringsaktiviteter, informasjon om hvordan målene kan knyttes til bibliotekets tjenester og virksomhet, og hvordan digitale ressurser kan inngå i kunnskapsformidling. Kiten vil og lage en sjekkliste for hvordan å bli et bærekraftig bibliotek og en podcast for andre bibliotek som oppsummerer erfaringene.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.09.2023
Til dato	01.09.2024

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om framdrifts-/aktivitetsplan	Prosjektet er delt inn i tre deler, som korresponderer med de tre delmålene. Målgruppen i delmål 1 er hovedsaklig ungdom, seniorer, minoriteter og gründere. Målgruppen i delmål 2 er primært unge og voksne. Målgruppen i delmål 3 er alle, ikke minst ikke-brukerene, og andre bibliotek.

Budsjett

1. prosjektår

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	750 000

Andre inntekter 1. prosjektår

Beskrivelse	Egenandel
Beløp	495 000

Inntekter totalt 1. prosjektår:	1 245 000

Utgifter 1. prosjektår

Beskrivelse	Prosjekleder
Beløp	480 000

Beskrivelse	Utvikling av bærekraftslaben - læringsmateriell, konseptutvikling, planegging og gjennomføring av aktiviteter
Beløp	200 000

Beskrivelse	Samarbeid med kunnskapsformidlere fra akademia om arrangement om bærekraft med streaming/podcast. Honorar og digital produksjon
Beløp	150 000

Beskrivelse	Delmål 3, leveranse 1: Utvikle visuell profil og innhold i kommunkasjonskampanje i samarbeid med eksternt byrå
Beløp	175 000

Beskrivelse	Delmål 3, leveranse 2: Utvikle infografics og visualisering av statistikk og data som skal synliggjøre sammenhenger, valg og avtrykk, Lønn til arbeid med statistikk og visuell utforming og grafikk
Beløp	150 000

Beskrivelse	Samtalebasert formidling og læring - planlegging og gjennomføring av arrangement og samtaler
Beløp	90 000

Utgifter totalt 1. prosjektår:	1 245 000

2. prosjektår

Inntekter 2. prosjektår

Beskrivelse	Støtte NB
Beløp	750 000

Beskrivelse	Egenandel BOB
Beløp	495 000

Inntekter totalt 2. prosjektår:	1 245 000

Utgifter 2. prosjektår

Beskrivelse	Prosjektleder
Beløp	480 000
Beskrivelse	Delmål 3, leveranse 3: Utvikling av et Best Practice Kit, med tilhørende podcast som oppsummerer erfaringer fra prosjektet, med fokus på nytte for andre bibliotek. Lønn til arbeid med utforming av Best Practice Kit og formidling av resultaterog produksjon av podcast
Beløp	125 000
Beskrivelse	Videre utvikling av bærekraftslaben med fokus på satelitter i bydeler, Vilvite og oppsøkende virksomhet - læringsmateriell, lønn til konseptutvikling, instruktører og gjennomføring av aktiviteter
Beløp	175 000
Beskrivelse	Viderutvikling av samtalebasert formidling og læring - lønn til planlegging og gjennomføring av arrangement og samtaler.
Beløp	150 000
Beskrivelse	Kurs, foredrag og veiledning om bærekraftig gründer- og forretningsvirksomhet i samarbeid med Etablerersenteret på Vestlandet. Lønn til arbeid med kurs og arrangementer og konseptutvikling, og honorar til kursholdere.
Beløp	140 000

Beskrivelse	Podcastserie om de 17 bærekraftsmålene i samarbeid med UiB og andre kunnskapsorganisasjoner. Honorar og digital produksjon.
Beløp	175 000
Utgifter totalt 2. prosjektår:	1 245 000

Totalt

0

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
Navn	UiB Universitetsbiblioteket
Beskriv samarbeidet	Samarbeid om kunnskap og forskningsfomidling med utgangspunkt i https://www.norcore.eu/single-post/european-green-dealUiB
Navn	UiB Global og UiB Conference for Sustainable development
Beskriv samarbeidet	Samarbeid om foredrag og møter https://www.uib.no/en/globalchallenges SDG Conference Bergen er den største akademiske konferansen for Bærekraftsmålene og samler forskere, utdanningsinstitusjoner, politikere, myndigheiter og FN-ansatte for å diskutere hvordan universiteter kan bidra til å nå målene på Agenda 2030.
Navn	Ungdomsskoler

Beskriv samarbeidet	Samarbeid om dialogkafeer med seniorer, produksjon av podcast om bærekraft for barneskole med utgangspunkt i bærekraftsbiblioteket.
Navn	Vil vite - Vitensenteret i Bergen
Beskriv samarbeidet	Samarbeid om aktiviteter og utstillinger i minibibliotek og utstillingssone på Vilvite. Sonen skal brukes som satellitt til bærekraftslabben, til ferdighets- og kunnskapsformidling.
Navn	FN-sambandet og bærekraftsbiblioteket - https://www.fn.no/om-oss/una-norway
Beskriv samarbeidet	Samarbeid med utgangspunkt i Bærekraftsbiblioteket https://www.fn.no/undervisning/undervisningsopplegg/5-7-trinn/baerekraftsbiblioteket som innholder boklister, oppgaver og litteratur.
Navn	Kommunikasjonsbyrå
Beskriv samarbeidet	Til tredje delmål av prosjektet "Biblioteket som et bærekraftig valg" vil vi samarbeide med kommunikasjonsbyrå som velges i minikonkurranse i tråd med innkjøpsreglementet i Bergen kommune.
Navn	Etableresenteret på Vestlandet
Beskriv samarbeidet	Etablerersenteret tilbyr etablererkurs og rådgiving til etablerere, gründere, oppstartsbedrifter og entreprenører. Etablerersenteret er et offentlig tilbud til gründere, og er en spleis mellom Vestland og kommunene som tilhørte Hordaland før sammenslåingen.

Vedlegg

Last opp vedlegg

Sammendrag og innsending